

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 10-07-2025
Sagsnr.: 25/10350
Dok.løbenr.: 202577/25

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenaar.dk

Miljøtilladelse til husdyrbruget på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 10. juli 2025 meddelt miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ til husdyrbruget på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa, matr. nr. 28, Bjerndrup, Kliplev.

Ejendommen meddeles miljøtilladelse til følgende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.154	421
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		165
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		121
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		447
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.718	662
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		131
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		965

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Kalve	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	22	18
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	270	270
I alt			3.160

Desuden meddeles der miljøtilladelse til følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige tekniske anlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 2.058 m³ med et overfladeareal på 531 m² og fast teltoverdækning (frivilligt tiltag)
- Eksisterende møddingsplads på 98 m²
- Eksisterende plansiloanlæg på ca. 1.970 m² inkl. forplads og randzoner
- Ny plansilo på 720 m²
- Ny foderlade på 2.000 m²
- To eksisterende fodersiloer á 100 m³
- Eksisterende foderlade på ca. 850 m²
- Eksisterende lade på ca. 400 m²
- Eksisterende servicerum på ca. 100 m² i tilknytning til 'Stald 2'
- Eksisterende fodersilo på 24 tons sydvest for 'Stald 2'
- Ny fodersilo på 12 tons sydøst for 'Stald 2'

Miljøtilladelsen kan ses i sin helhed på de følgende sider.

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat.
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Sundhedsstyrelsen.
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85.
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø-og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø-og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 10. juli 2025 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 7. august 2025, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til miljøtilladelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Miljøtilladelse til husdyrbruget Hærvejen 89, 6200 Aabenraa

§ 16b

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Tilladelsesdato:
10. juli 2025

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af husdyrbrugloven¹ skal ansøger indsende oplysninger om en række forhold, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1 punkt A og B. Kommunen skal i sin afgørelse beskrive husdyrbrugets særkender og vurdere og begrunde, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på miljøet, og at det opfylder de lovbestemte krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) på lugt- og ammoniakemission. Kommunen stiller de relevante vilkår, der sikrer, at husdyrbruget ikke har en væsentlig virkning på miljøet, samt at BAT er overholdt. Selve ansøgningsmaterialet kan læses i kapitel E.

Husdyrbruget på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa har en ammoniakemission mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt reguleres efter husdyrbruglovens § 16b. Den vedlagte ansøgning er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Ansøgningen danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Baggrund og særkender for afgørelsen	7
	Historik	7
	Ansøgning	7
	Landskabelige værdier og særkender	7
	Erhvervsmæssigt nødvendigt.....	9
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	9
	Natur	9
	Jord, grundvand og overfladevand.....	11
	Lugtgener	11
	Øvrige emissioner og gener	12
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	13
	Øvrige krav	13
	Samlet vurdering	14
	Lovgrundlag	15
	Udnyttelsesfrist	15
	Revurdering af miljøtilladelsen	15
	Retsbeskyttelse	15
	Ophævelse af eksisterende godkendelse	15
	Andre tilladelser og dispensationer	15
B.	Vilkår for husdyrbruget	16
	Afgørelse	16
	Indretning og drift	16
	Lugt.....	18
	Øvrige emissioner og gener.....	18
	Jord, grundvand og overfladevand	19
	Egenkontrol	20
	Beredskabsplan	20
C.	Offentlighed og klagevejledning	21
	Naboorientering og partshøring	21
	Annoncering og afgørelse.....	21
	Klagevejledning	21
D.	Kommunens bilag	23
	Lugtkonsekvenszonen	23
E.	Miljøansøgningen	24

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Hærvejen 89, 6200 Aabenraa

Ansøger: Niels Peter Hansen

Ansøgers CVR-nummer: 28196792

Tilladelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Tilladelsesdato: 10. juli 2025

Sagsbehandler: Laura Klaver

Kvalitetssikring: Tine Oerter Trane

Ansøgningsmateriale: Jakob Altenborg, Miljø & Natur Landbrugsrådgivning

Sagsnr.: 25/10350

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøtilladelse til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16b på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa, matr. nr. 28, Bjerndrup, Kliplev til kvæghold med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Der tillades følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.154	421
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		165
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		121
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		447
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.718	662
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		131
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		965
Kalve	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	22	18
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	270	270
I alt			3.160

Der tillades følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 2.058 m³ med et overfladeareal på 531 m² og fast teltoverdækning (frivilligt tiltag)
- Eksisterende møddingsplads på 98 m²
- Eksisterende plansiloanlæg på ca. 1.970 m² inkl. forplads og randzoner
- Ny plansilo på 720 m²

Øvrige anlæg:

- Eksisterende foderlade på ca. 850 m²
- Eksisterende lade på ca. 400 m²
- Eksisterende servicerum på ca. 100 m² i tilknytning til 'Stald 2'
- Eksisterende fodersilo på 24 tons sydvest for 'Stald 2'
- Ny fodersilo på 12 tons sydøst for 'Stald 2'

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldene i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøtilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøtilladelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 10. september 2010 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse til kvægbruget på Hærvejen 98, 6200 Aabenraa efter § 12 i den dagældende husdyrbruglov³. Der blev meddelt miljøgodkendelse til en udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde samt etablering af en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med fast teltoverdækning, et nyt plansiloanlæg inklusiv forplads på 2.325 m², en ny opsamlingsbeholder til ensilagesaft og en ny møddingsplads på 100 m². Det tilladte dyrehold blev fastlagt til 176 malkekøer, 134 kvier (6-24 mdr.), 44 kalve (0-6 mdr.) og 88 tyrekalve (40-55 kg), svarende til 311,23 DE efter dagældende omregningsfaktorer. Muligheden for at etablere en ny gyllebeholder er ikke udnyttet.

Den 24. september 2015 blev der meddelt afgørelse om ikke godkendelsespligt til etablering af fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder på 2.058 m³.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 3. maj 2025 modtaget en ansøgning om miljøtilladelse til kvægbruget på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa. Der søges om miljøtilladelse til at udvide produktionsarealet til i alt 3.160 m², hvor kvægbruget på ansøgningstidspunktet har et produktionsareal på 1.829 m². Der søges om tilladelse til alle typer kvæg (flexgruppe).

Der søges om at etablere en ny betonplads på 270 m² med hytter til kælvende køer, udvide plansiloanlægget med en ny plansilo på 720 m², opstille en ny fodersilo på 12 tons, samt lovliggøre en kalveplads på 22 m² med hytter til kalve. Endvidere søges der om muligheden for at udvide produktionsarealet i de eksisterende stalde med henholdsvis 421 m² dybstrøelsesareal i 'Stald 1' og 622 m² dybstrøelsesareal i 'Stald 2'.

Denne tilladelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsskema nr. 250 022, version 4 og ansøgningen i kapitel E.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 700 m sydvest fra Kliplev Erhvervspark.

Husdyrbruget er beliggende indenfor landskabskarakterområdet 'Ålandet', som omfatter det lavtliggende slettelandskab i den sydvestlige del af Aabenraa Kommune, der er kendetegnet ved de mange åer og vandløb, der snor sig gennem landskabet. Landskabet er kendetegnet ved et jævnt og lavtliggende terræn, hvor flere mindre ådale er eroderet ned i terrænet i et langstrakt, øst-vest gående forløb. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor de dyrkede marker afgrænses af et netværk af parallelle hegn samt store og middelstore plantager. Langs de mange åer er landskabet præget af afgræssede enge, hvilket er med til at skabe en variation i det landbrugsdominerede landskab. Mod øst er området grænset af motorvej E45, der følger israndslinjens forløb, og markerer et skift i terrænet mod det mere bakkede og højtliggende

³ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

morænelandskab mod øst. Nærområdet omkring husdyrbruget er præget af dyrkede marker og råstofgraveområder, og ca. 330 m nord for husdyrbruget ligger en jernbanestrækning.

Det fremgår af landskabskarakteranalysen, at nyt landbrugsbyggeri bør indpasse sig i landskabets karaktergivende strukturer, der tegnes af både veje, bebyggelse og eksisterende hegn. Nyt landbrugsbyggeri bør tilpasses den eksisterende bebyggelse, hvad angår skala, form og materialer, således at den samlede bebyggelse fremstår harmonisk i landskabet. Som udgangspunkt bør den eksisterende eller supplerende hegnstruktur udnyttes som visuel afskærmning i forbindelse med etablering af større bebyggelse. Der bør ligeledes være opmærksomhed på, at stort og dominerende byggeri bør opføres i afdæmpede farver inden for jordfarveskalaen, og med mørke, ikke-reflekterende tage, således at byggeriet i højere grad kan indpasse sig i landskabets naturlige farver.

Der søges om at etablere en fodersilo, en plansilo, nye hytter til kvæg, lovliggøre eksisterende kalvehytter og mulighed for at udvide produktionsarealerne i de eksisterende stalde. Udvidelsen i de eksisterende stalde ændrer ikke på staldbygningernes visuelle udtryk. Den nye fodersilo opstilles sydøst for 'Stald 2', med en højde på 8,5 m, en diameter på 2 m og bliver i hvid glasfiber. Den nye plansilo etableres i samme stil som og i forlængelse af det eksisterende plansiloanlæg, med bentonelementer langs siderne med en højde på ca. 3 m. De eksisterende kalvehytter, som søges lovliggjort, består af små hvide plastikhytter placeret langs med 'Stald 2'. De nye hytter består af stål- og træplader, med rundbuetag, et grundareal på hver især 14 m² og en højde på ca. 2,5 m.

De nye anlæg etableres i tilknytning til og i samme materialer og farvevalg som eksisterende bebyggelse og anlæg, hvorved husdyrbrugets visuelle udtryk ikke ændres væsentligt. Husdyrbruget afskærmes for indsigt fra Hærvejen af eksisterende læhegn langs Hærvejen. Den nye hytteplads omkranses af de eksisterende staldbygninger og plansiloanlægget. Mod syd og vest er der eksisterende læhegn i markskel.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte vil kunne integreres i landskabet, uden væsentlig visuel ændring af områdets karakter, samt at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som én samlet enhed. Der stilles vilkår til placering af bygninger og anlæg samt valg af farver og materialer for at sikre de landskabelige værdier.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget er beliggende indenfor et område, der i kommuneplanen er udpeget som 'Værdifuldt geologisk område', hvor nyt landbrugsbyggeri skal søges udformet, så det understøtter landskabets dannelsesformer og ikke slører de geologiske landskabstræk.

De nye anlæg etableres i tilknytning til og i samme kote som de eksisterende staldbygninger og anlæg. Der udføres ikke terrænregulering i forbindelse med det ansøgte, og husdyrbruget er indrammet af eksisterende læhegn langs Hærvejen og i markskel. På den baggrund vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil være forstyrrende for de geologiske interesser og ikke strider mod retningslinjerne i kommuneplanen.

Grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er beliggende ca. 10 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 6,4 km fra kommunegrænsen til Sønderborg Kommune, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionsarealet i eksisterende stalde og i form af nye hytter er erhvervsmæssigt nødvendigt for at sikre husdyrbrugets fortsatte udvikling. De nye hytter til kælvende køer er desuden nødvendige for at overholde kravene i dyrevelfærdslovgivningen. Udvidelsen af plansiloanlægget er nødvendigt for at have tilstrækkelig med opbevaringskapacitet til ensilage. En godkendelse af de eksisterende produktionsarealer i stedet for antal dyr vil desuden gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder kan dermed optimeres.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er de ammoniakfølsomme naturområder inddelt i 3 kategorier med forskellige beskyttelsesniveauer jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 27, 28 og 30.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ⁴ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

⁴ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 31. december 2024 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N / ha / år	Totaldeposition, kg N / ha / år
Habitat natur – skov 1	1	0,0	0,1
Habitat natur – skov 2	1	0,0	0,0
Overdrev 1	2	0,0	0,0
Overdrev 2	2	0,0	0,0
Mose 1	3	0,2	0,6
Mose 2	3	0,1	0,2
Mose 3	3	0,1	0,2
Sø 1	-	0,1	0,3
Sø 2	-	0,2	0,7

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

De nærmeste § 3 beskyttede naturområder omfatter søer og moser. Da merdepositionen for de nærmeste § 3 beskyttede naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 95 'Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark', der består af habitatområde H84 og fuglebeskyttelsesområde F58. Området ligger ca. 2,8 km nordøst for husdyrbruget.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, afsnit b vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Der er registreret butsnudet frø (habitatdirektivets bilag V) i et § 3 beskyttet sø- og moseområde ca. 360 m vest for husdyrbruget. Da der som følge af det ansøgte ikke sker en tilstandsændring i områdets natur, jf. vurderingerne i de tidligere afsnit, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke vil medføre en forværring af paddernes levevilkår.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Ensilagepladsen er indrettet med afløb til en opsamlingsbeholder på 20 m³, hvorfra der udsprinkles. Såfremt det ikke er muligt at udsprinkle, er der mulighed for at pumpe ensilagesaft og restvand over i gyllesystemet. Kalvepladser/-hytter indrettes med afløb til gyllesystemet. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan.

For at sikre at opsamlingsbeholderen ikke løber over i perioder, hvor det ikke er muligt at udsprinkle, stilles der vilkår om, at opsamlingsbeholderen skal have en bufferkapacitet, der svarer til en halv måneds nedbør. Alternativt skal opsamlingsbeholderen indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg. Den nødvendige bufferkapacitet beregnes med udgangspunkt i den måned, i forbudsperioden fra 1. oktober til 1. februar, med mest nedbør. I perioden 2015-2024 i Aabenraa Kommune var oktober måneden med mest nedbør, med gennemsnitligt 95,9 mm nedbør. For husdyrbrugets nuværende plansiloanlæg på 1.970 m², skal opsamlingsbeholderen derfor have en kapacitet på minimum 94 m³, eller indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg. Ved udvidelsen af plansiloanlægget med en ny plansilo på 720 m² vil den nødvendige kapacitet på en opsamlingsbeholder være 129 m³.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Ved nærmeste byzone er der kumulation i forhold til lugt fra ét andet husdyrbrug, idet svinebruget på Hærvejen 96, 6200 Aabenraa er beliggende indenfor 300 m til nærmeste byzone. Ved nærmeste nabo uden landbrugspligt og nærmeste samlet bebyggelse er der ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug, idet der ikke ligger andre husdyrbrug indenfor 300 m til nærmeste samlede bebyggelse samt indenfor 100 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk, ansøgningsskema nr. 250 022.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Hærvejen 91	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	99	145,4	Ja
Bjerndrup Bygade 35	Nærmeste samlet bebyggelse	0	239,1	2.006,7	Ja
Klipleve Ejerlav, Klipleve	Nærmeste byzone	1	397,3	789,3	Ja

Som det fremgår af Error! Reference source not found.Tabel 3, så er er lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone overholdt.

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 397 m. Et kort med lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøansøgningens afsnit B.7 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 meter fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse, skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i miljøansøgningens afsnit B.7. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra ejendommen er beskrevet i miljøansøgningens afsnit B.7. Aabenraa Kommune vurderer, at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener i form af rystelser ved de nærmeste naboer.

For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må forekomme væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøansøgningens afsnit B.7.

Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter har et sådant omfang, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Antallet af transporter til og fra husdyrbruget er beskrevet i miljøansøgningens afsnit B.7. Aabenraa Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke skal stilles vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøansøgningens afsnit B.7 beskrives det, at udendørsbelysning ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares overdækket og på fast bund, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald, hvorfor det vurderes, at kravet om iagttagelse af miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki er overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for reduktion af ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til størrelsen af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 3.354 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 3.354 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet for husdyrbruget er således overholdt med de valgte gulvtyper.

Der stilles vilkår til, at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige krav

Brugen af naturressourcer

I miljøansøgningens afsnit B.8 er der det forventede forbrug af energi, vand og olie beskrevet. Af miljøansøgningen fremgår det, at vand- og energiforbruget ligger inden for

normen, og at der som følge af det ansøgte ikke sker væsentlige ændringer i vand- og energiforbruget.

Aabenraa Kommune vurderer, at forbruget af naturressourcer er acceptabelt taget udvidelsen i betragtning, og at det i øvrigt ikke vil medføre væsentlige miljøgener, hvorfor der ikke stilles vilkår til energi- og vandforbruget på ejendommen.

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning i miljøansøgningens afsnit B.1. Ansøger har indsendt en kapacitetsberegning der viser, at der er mere end 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle fordelt på husdyrbrugets eksisterende gyllebeholder på 2.058 m³ samt to lejede gyllebeholdere på henholdsvis 900 m³ og 600 m³.

Alt husdyrgødning i form af gylle og dybstrøelse afsættes til biogasanlæg, og afgasset biomasse returneres i gyllebeholderen. Dybstrøelse kommes i en container placeret på møddingspladsen, hvorfra containeren med dybstrøelse afhentes til biogasanlæg.

Aabenraa Kommune, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, samt at håndteringen af husdyrgødning ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Den eksisterende gyllebeholder er beliggende 17 m fra naboskel mod marken med matr. nr. 29, Bjerndrup, Kliplev, som ejes af ansøger. Gyllebeholderen ligger således indenfor afstandskravet på 30 m til naboskel jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, pkt. 7. Da der er tale om en lovlig eksisterende gyllebeholder, hvor der ikke foretages ændringer, vurderer Aabenraa Kommune, at afstandskravet er overholdt.

Øvrige eksisterende og nye stalde og anlæg overholder alle afstandskrav angivet i husdyrbruglovens §§ 6-8.

Vurdering af, om husdyrbruget er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Ansøger hverken ejer og lejer andre husdyrbrug, hvorved husdyrbruget på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa ikke er forureningsmæssigt, teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

I miljøansøgningens afsnit B.7 er der beskrevet, hvad der gøres for at beskytte nærmiljøet og grundvandet. Aabenraa Kommune vurderer, at der gøres tilstrækkeligt for at sikre, at der ikke sker en forurening med husdyrgødning, ved at gyllebeholderen er tilmeldt 10 års beholderkontrol, samt ved at have en beredskabsplan med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med gylle-, olie- og kemikalieudslip. Aabenraa Kommune stiller vilkår om, at der skal være en ajourført beredskabsplan.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at der ikke er risiko for forurening af vandløb og søer, da den nærmeste sø er beliggende ca. 245 m nordvest for husdyrbruget, og da det nærmeste åbne vandløb er beliggende ca. 640 m sydøst for husdyrbruget.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke

indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Vurdering af ansøgningens miljømæssige påvirkning

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående og af miljøansøgningens afsnit B7, at ansøgningen om miljøtilladelse ikke vil påvirke miljøet væsentligt, og at ansøgningen derfor ikke omfattes af kravet om, at der skal indsendes en miljøkonsekvensvurdering.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovebekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

Husdyrbruget har et produktionsareal større end 100 m² og en ammoniakemission mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16b og er tilladelsespligtigt med Aabenraa Kommune som tilladelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Hvis tilladelsen indeholder lovliggørende dele, anses disse dele af tilladelsen som udnyttet fra meddelelsetidspunktet.

Revurdering af miljøtilladelsen

Miljøtilladelser efter husdyrbruglovens § 16b skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 10. juli 2033.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Den eksisterende miljøgodkendelse på Hærvejen 89, 6200 Aabenraa ophæves. Miljøgodkendelsen blev meddelt den 10. september 2010 efter § 12, stk. 2 i lovebekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøtilladelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Afgørelse

- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 250 022, version 4, modtaget i Aabenraa Kommune den 3. april 2025, og med de vilkår, der fremgår af miljøtilladelsen.
- Vilkår 2. Denne miljøtilladelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

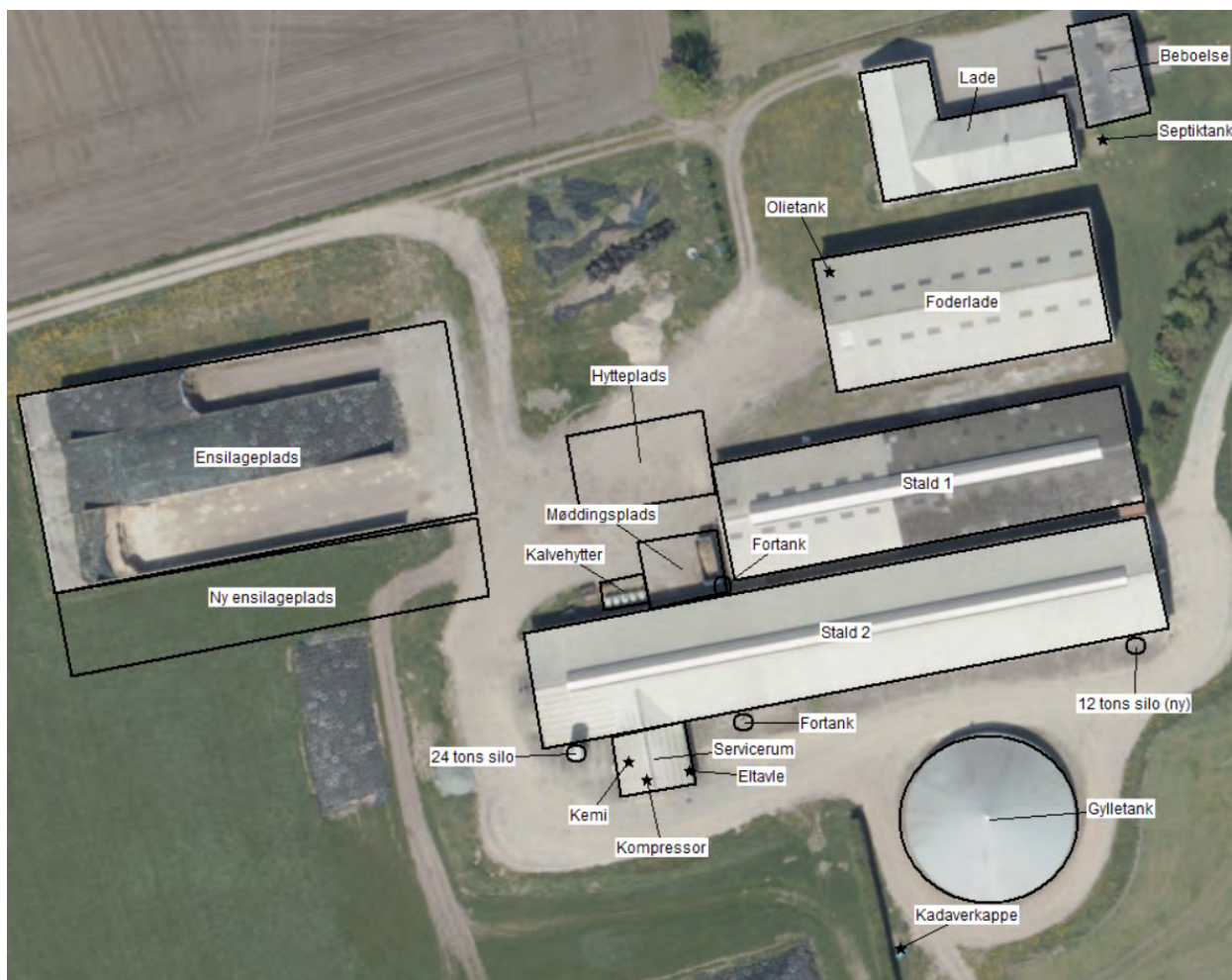
Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

- Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.154	421
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		165
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		121
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		447
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	1.718	662
	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse		131
	Flexgruppe: Alle kvæg; sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		965

Kalve	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	22	18
Hytter	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	270	270
I alt			3.160

Vilkår 4. Husdyrbruget skal indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.

Dybstrøelsesarealer i stalde og hytter

Vilkår 5. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 6. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Vilkår 7. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

Placering og konstruktion af anlæg

- Vilkår 8. De nye hytter skal opføres i materialer og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.
- Vilkår 9. Såfremt den eksisterende gyllebeholder på 2.058 m³ forsynes med fast teltoverdækning (frivilligt tiltag), skal farven på teltdugen være grå.
- Vilkår 10. Den nye hytteplads må ikke placeres nærmere end 25 m fra vandboringen med DGU nr. 168.1502.

Lugt

- Vilkår 11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

- Vilkår 12. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Tidsinterval	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjgrænserne må ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen.

Vilkåret gælder for al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- Vilkår 13. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 12 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 14. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Vilkår 15. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

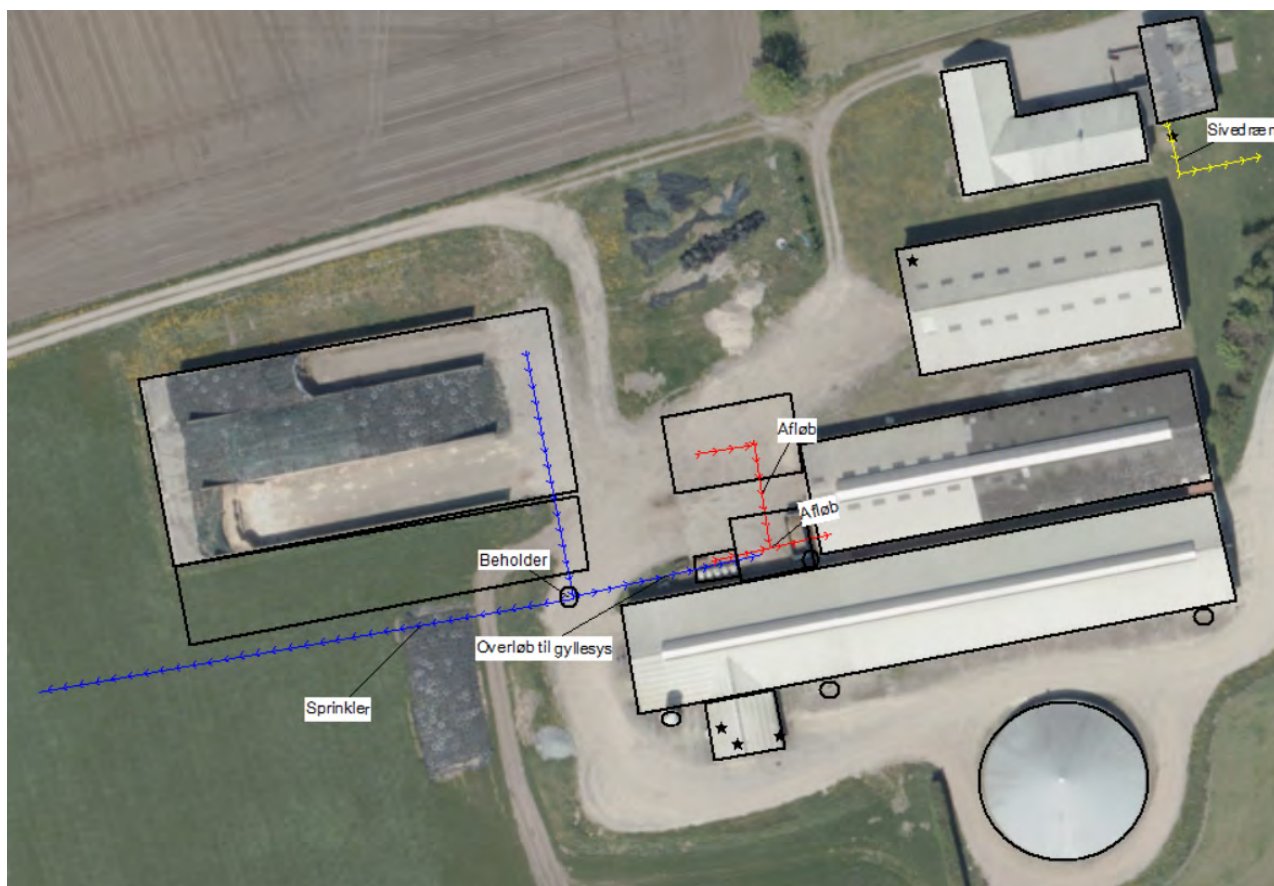
Vilkår 16. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

Vilkår 17. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.

Vilkår 18. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit og som beskrevet i miljøtilladelsens afsnit 'Jord, grundvand og overfladevand'.

Vilkår 19. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Udsprinkling af ensilageaft og restvand

Vilkår 20. Husdyrbrugets ensilageopbevaringsanlæg skal tilkobles opsamlingsbeholder med en bufferkapacitet af minimum $\frac{1}{2}$ måneds nedbør, svarende til $0,04795 \text{ m}^3/\text{m}^2$. Alternativt skal opsamlingsbeholderen indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg.

Olie og diesel

- Vilkår 21. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.
- Vilkår 22. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

- Vilkår 23. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Teltoverdækning på gyllebeholder

- Vilkår 24. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ved ophør af husdyrbruget

- Vilkår 25. Ved varigt ophør af driften skal der foretages oprydning og nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Stalde og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og affald skal bortskaffes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.

Beredskabsplan

- Vilkår 26. På husdyrbruget skal der forefindes en opdateret beredskabsplan. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.
- Vilkår 27. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøtilladelsen blev den 18. juni 2025 sendt i høring hos ansøger, parter, naboer og andre berørte. Der var en frist på 2 uger til at fremsende kommentarer.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøtilladelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 10. juli 2025, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens⁵ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøtilladelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 10. juli 2025 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 7. august 2025, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøtilladelsen er forud for meddelelse af tilladelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. afsnit D).

Den 10. juli 2025

Laura Klaver

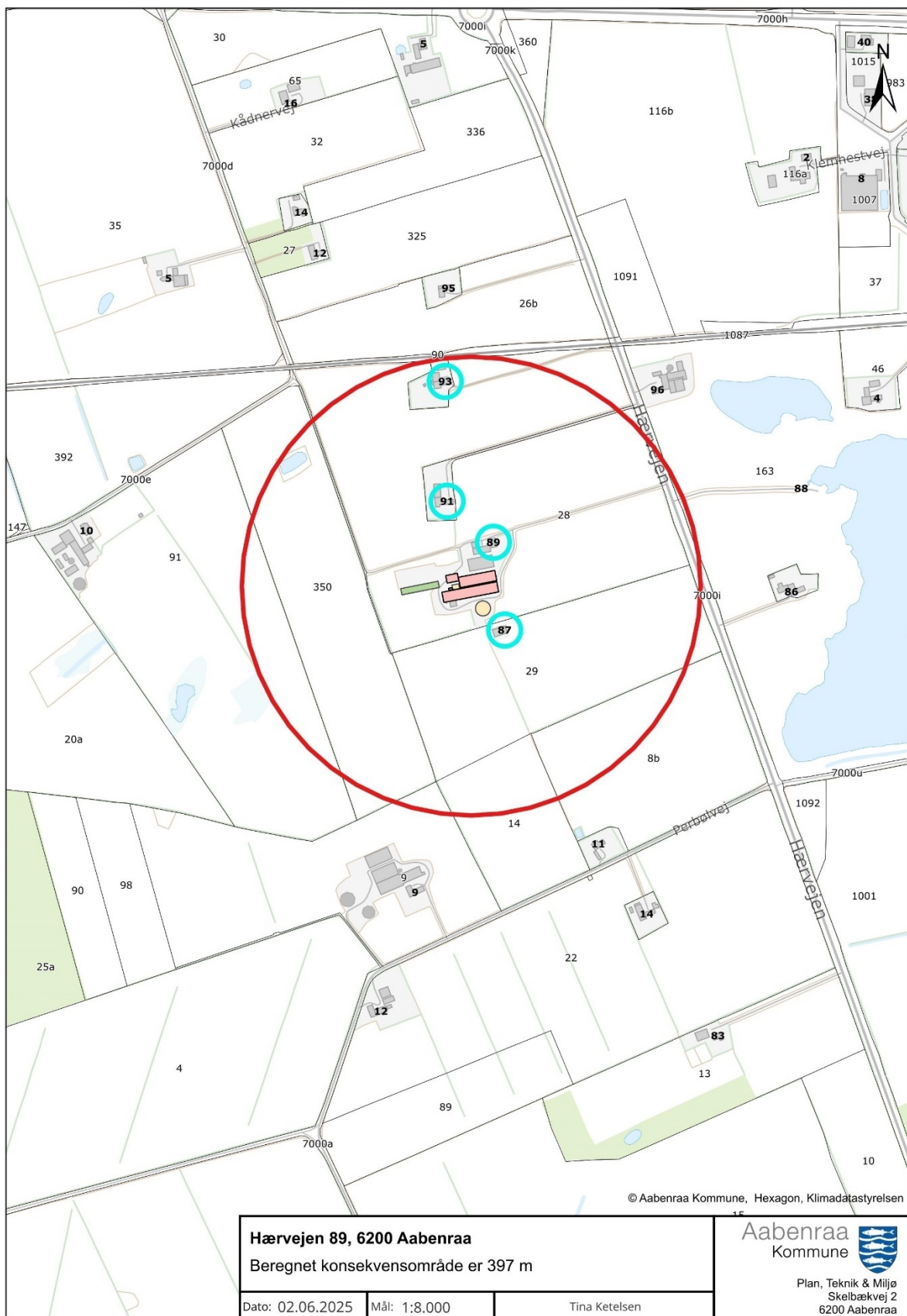
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 397 meter:

E. Miljøansøgningen

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Det er miljørådgiver Jakob Altenborg, Miljø & Natur Landbrugsrådgivning, der har udarbejdet ansøgningsmaterialet

Ansøgningen med bilag er vedlagt på de følgende sider.

Ansøgning om miljøtilladelse for

kvægejendommen

Hærvejen 89

6200 Aabenraa

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Hærvejen 89, 6200 Aabenraa
CVR-nummer	28196792
CHR-nummer	48217
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	9845333
Matrikel-nr.	28, Bjerndrup, Kipleve
Ansøger og ejer	Niels Peter Hansen Hærvejen 89 6200 Aabenraa Mobil: 21432169 Mail: hph@stenagergaard.dk
Kontaktperson på miljösaen:	Jakob Altenborg
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	250022
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Kirkevej 26, 9330 Dronninglund CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Hærvejen 89. Det ansøgte omfatter godkendelse omfatter den eksisterende produktion og udvidelse af produktionen i form af en plads til hytter, opførelsen af fodersilo og udvidelse af ensilagepladsen.

Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejер) søger om at udvide produktionsarealet på Hærvejen 89. Ansøgningen omfatter den eksisterende produktion og en udvidelse af produktionsarealet i eksisterende bygninger svarende til godkendelse af hele bygningernes areal til husdyrproduktion (bruttoareal). Desuden skal etableres en ny plads på 310 m² til brug for hytter til kælvende køer, en ny fodersilo på 12 tons og ensilagepladsen skal udvides med ca. 720 m². I øvrigt ændres hele produktionsarealet til fuld fleksibilitet i forhold til dyretype, med dyretypen Alle kvæg.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 0,8 km sydvest for Kliplev som er de nærmeste byzone i området. Der er ca. 2 km til nærmeste samlede bebyggelse – Bjerndrup. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 130 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Den største gyllebeholder er overdækket.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	10
B.4 Beliggenhed og omgivelser	10
Landskabs og planmæssige forhold	11
B.5 Ammoniakemission	12
Natur	12
B.6 Lugtemission	16
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	17
Støj	17
Rystelser	18
Lys	19
Fluer og skadedyr	19
Støv	20
Transport	20
Egenkontrol	22
Risici og håndtering	22
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	23
Døde dyr	25
Spildevandsmængde	26
Energiforbrug	27
Vandforbrug	28
Reststoffer	28
Foder	28
B.9 Valg af BAT	29
B.10 Grænseoverskridende virkninger	29
Appendix 1	30

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Ansøger ønsker anlægget godkendt i henhold til produktionsarealet samt til at udvide produktionsarealet i de eksisterende bygninger svarende til bruttoarealet samt til at etablere en plads til hytter til kælvende køer og til at udvide pladsen til ensilage. Desuden opsættes en ny 12 tons fodersilo.

Tidligere godkendelser

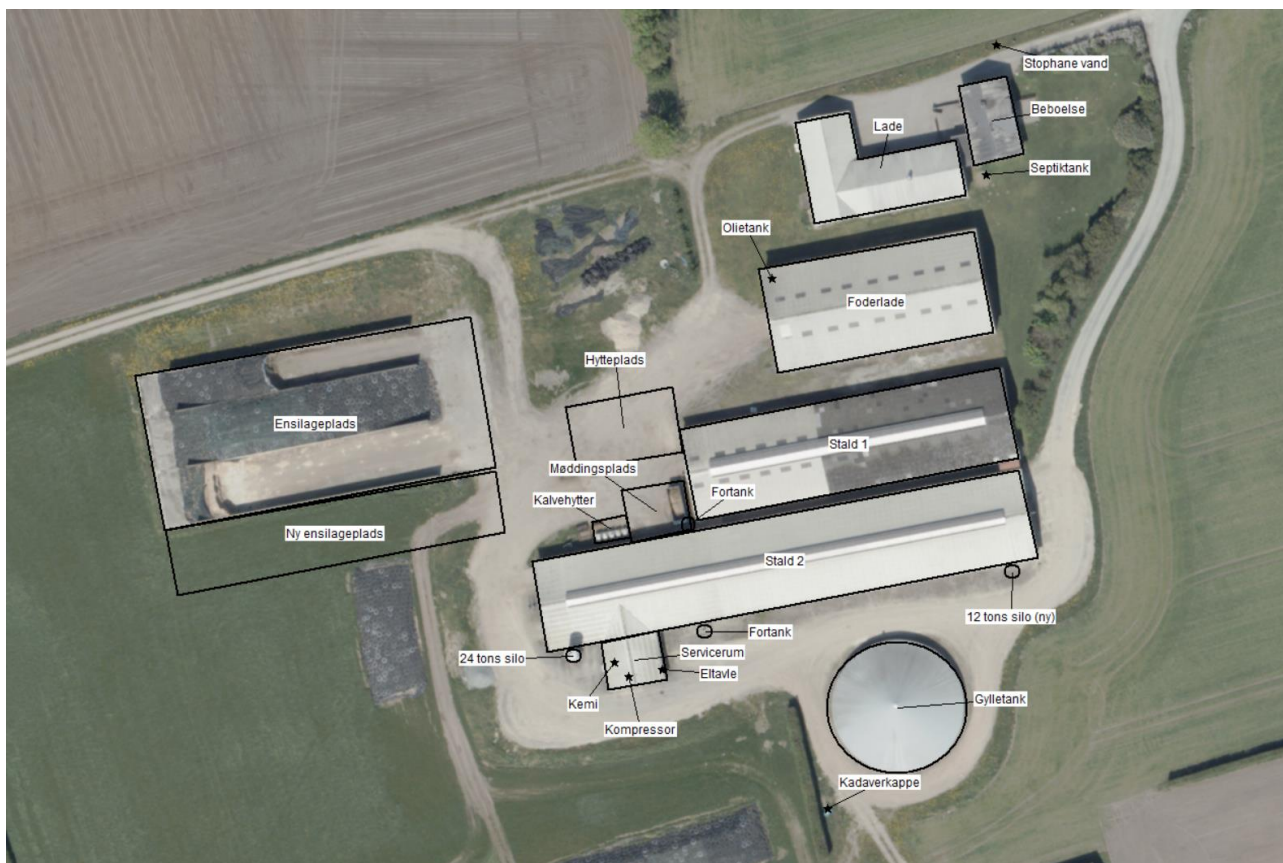
10. september 2010 - § 12 miljøgodkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om et husdyrbrug med kreaturer. Produktionsarealet udgør samlet 3160 m² bruttoareal til kreaturer. Staldene er indrettet med spalter eller dybstrøelse.

Situationsplan

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes bruttoareal. Bruttoarealerne er beregnet ved at opmåle staldene.

Udregningerne af produktionsarealerne er præciseret i appendix 1.

Nedenstående skema viser nettoarealet i nudrift og 8 årsdrift, og bruttoareal i ansøgt drift.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Alle kvæg Sengestald med spalter Dybstrøelse Kalve	447 707	447 121 165	447 121 165
Stald 2	Alle kvæg Dybstrøelse Sengestald med spalter	753 965	131 965	131 965
Kalvehytter	Kalve Dybstrøelse	18	-	-
Hytteplads	Alle kvæg Dybstrøelse	270	-	-

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den er overdækket.

Gyllevognene fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Alt husdyrgødning afsættes til biogasanlæg. Biogasanlægget afhentes gylle fra den sydlige fortank og returnerer i samme forbindelse afgasset biomasse direkte til gyllebeholder.

Dybstrøelse afsættes til biogasanlæg umiddelbart i forbindelse med udmugning.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på anlægget på 2060 m³, som udgøres af 1 gyllebeholdere og hertil kommer en lejet (Bjerndrupvej 24) beholder på 900 m³ og 600 m³ lejet i Ryttervad. Samlet opbevaringskapacitet er derfor 3560 m³. Det vurderes ud fra normtal 2024, at der under normale forhold produceres ca. 4500 m³ husdyrgødning på ejendommen. Det svarer til at der skal være en kapacitet på 3400 m³ for at leve op til 9 mdr. opbevaringskapacitet. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Der regnes med ca. 110 køer på gyllesystem og 50 kvier på gyllesystem. Hertil kommer ca. 500 m³ overfladevand fra hytteplads og møddingsplads. Det skal understreges at dyreholdet er vejledende og hvad der forventes på ansøgningstidspunktet. Normtal for husdyrgødning inkluderer vaskevand der ledes til gyllesystemet.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af kreaturer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Det er vigtigt for en virksomhed at udvikle sig og følge med samfundsudviklingen. Udvidelsen er en tilpasning af produktionen til de mulige forhold på ejendommen indenfor den eksisterende bygningsmasse, og etableringen af kælvehytter er et krav i henhold til dyrevelfærdslovgivningen. Samlet giver ændringerne grundlag for en mere rentabel ejendom. Udvidelsen vurderes derfor som erhvervsmæssig nødvendig.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal som udgangspunkt ikke foretages ændringer i eksisterende stalde, men staldene er godkendt med bruttoareal og derfor kan produktionsarealet øges. Der skal etableres en plads til opstilling af hytter der skal bruges til kælvende køer. I første omgang bliver der opstillet 4 hytter a 14 m² men pladsen bliver på 270 m² og er godkendt med det samlede bruttoareal. Desuden lovliggøres 5 opstillede kalvehytter.

Udseende og størrelse og materialer af de nye hytter fremgår af nedenstående beskrivelse.

Kalvehytte

Model XL

Varenr. 1200

Varenr. 1206/1208

Ny og stærkere model

Model XL er vores nyeste model, der er opbygget efter samme grundprincip som vores andre modeller - blot i kraftigere materialer. Den har det unikke rundbuetag, der giver god højde og masser af luft i hytten.

Fleksibel og praktisk

Hytten kan leveres med mange typer frontlåger. I baggavlen er der som standard monteret en luge til fodring.

Let flytbar

Den flyttes let ved hjælp af den kraftige løftebom over taget.

Særlige detaljer

Bemærk især vores unikke kraftfoderautomat med et tag, der gør den vandtæt, og bunden, der kan åbnes for let rengøring. Desuden er det kraftige fodertrug i plast med rustfri kanter, der kan vippes for let rengøring, værd at bemærke.

Denne model sælges også tit som læhytte til heste.

Varenr. 1205

Teknisk beskrivelse

14 m² hytter (Varenr. 1200)

Bredde	280 cm
Højde	250 cm
Længde	500 cm

Tilbehør:

- Frontlåge m/trug (Varenr. 1204)
- Frontlåge m/trug og automat (Varenr. 1205)
- Frontlåge m/trug og automat i dør (Varenr. 1206)
- Suttespande-ophæng (Varenr. 1208)
- Skåleophæng m/skallerum til 5/6 skåle (Varenr. 1208)
- Lys m/ledning og stik (Varenr. 1209)
- Vandkop (Varenr. 1015)
- Høhæk (Varenr. 1009)

Der skal etableres en ny 12 tons silo. Siloen opstilles i østlige ende af stald 2 og får en højde på 8,5 meter og en diameter på 2 meter. Siloen bliver i hvid glasfiber.

Overfladevandet fra ensilagepladserne ledes til sprinkleranlæg. Tagvandet nedsives ved hvert tagnedløb. Vand fra den nye plads og møddingsplads afledes til gyllesystem. Der sker ingen ændringer i afledningen af regnvand i forhold til de nuværende godkendte forhold.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af ovenstående situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Ejendommen drives særskilt og der er ingen forureningsmæssig forbindelse til andre ejendomme der betyder at der skal foretages en samlet godkendelse.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	738 m	Kliplev	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	4932 m	Uge	50 m
Nabobeboelse	116 m	Hærvejen 91	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	25	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	2669	50 m	Ja	
Vandløb	642	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	273	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	320	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	40	15 m	Ja	
Naboskel	32	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	3054	Habitat natur - skov	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	4628	Overdrev	Ja (mindst 10 m)

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Samlet set vurderes det derfor at der ikke sker en lokal påvirkning som følge af tilladelsen.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber		x

Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder	x	
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning		x
Lavbundsareal		x
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer		x
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Klifredning		x
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		x

Vurdering

Udvidelsen foretages i et område der er omfattet af geologisk værdifuld og værdifuld landbrugsområde i Aabenraa Kommune kommuneplan. Da udvidelsen og opstilling af kalvehytter finder sted i tilknytning til eksisterende bygninger, og i øvrigt ikke er højere end eksisterende bygninger, vurderes udvidelse at leve op til Aabenraa Kommune kommuneplan.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav, og det vurderes at udvidelse af anlægget er god overensstemmelse med Aabenraa Kommune Kommuneplan. Ejendommen er beliggende i et område med særlige landskabelige interesser, men uden kulturhistoriske interesser.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 3354 kg N/år, hvilket er en stigning på 1118 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 1118 kg N/år i forhold til 8-årsdriften.

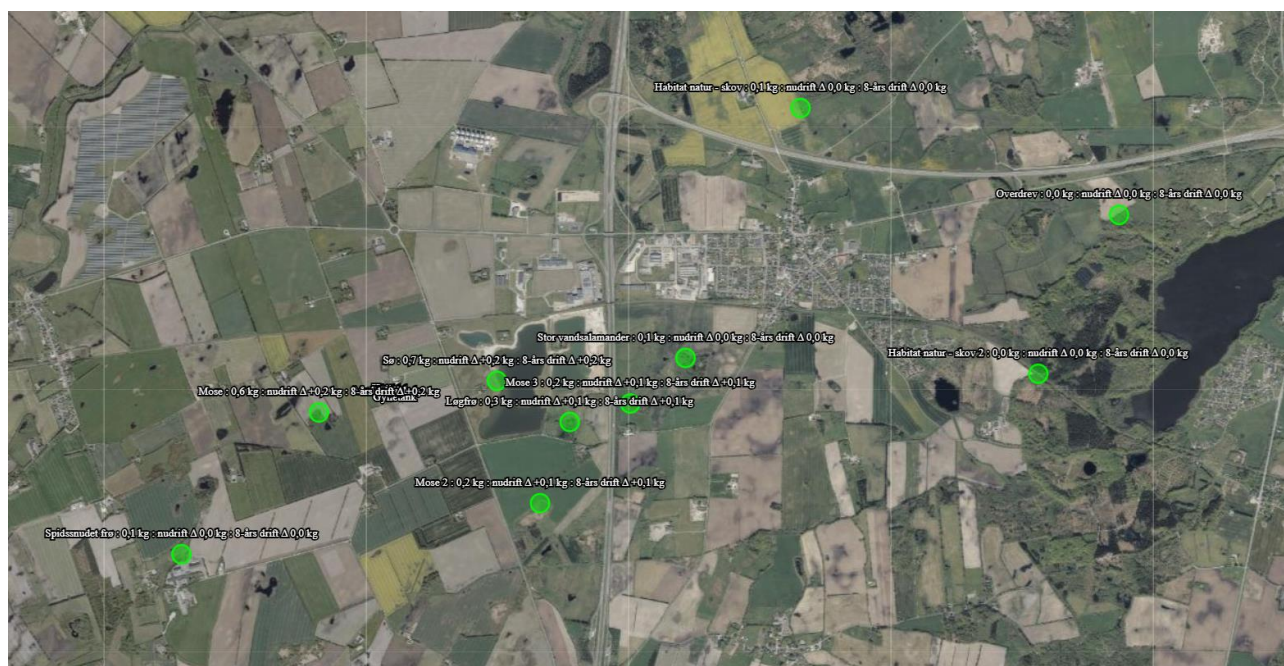
Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Naturpunkter omkring anlægget

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,1	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 3 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,1 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 4,5 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,6	Op til 0,2	Nærmeste kategori 3 natur ligger vest for ejendommen i form af et overdrev. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,2 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		0,7	0,2	Nærmeste § 3 natur ligger nord for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttede arter

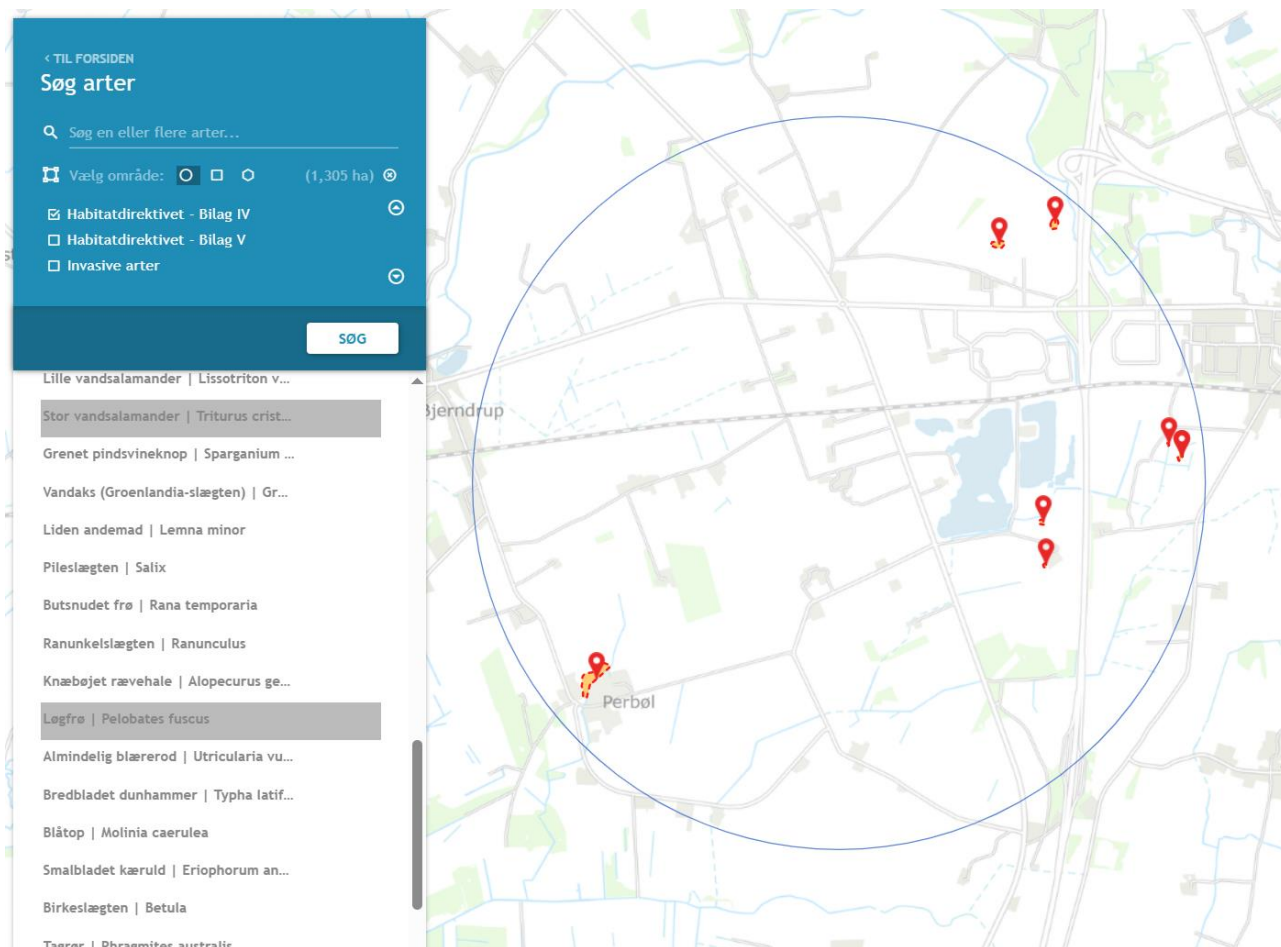
Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X

Markfirben	X
Stor vandsalamander	X
Spidssnudet frø	X
Løgfrø	X
Arter af flagermus	X
Ulv	X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

En søgning i Danmarks Naturdatabase viser følgende bilag IV arter i området.

Listen til venstre er desværre ikke retvisende i forhold til bilag IV arter, men enkelte kommuner i Danmark er ikke lykkedes med at få indberettet fund af bilag IV arter korrekt, og Aabenraa er en af dem, hvor en masse øvrige observationer kommer på listen ved søgning på bilag IV arter.

Den nærmeste sø hvor der er registreret bilag IV-arter (løgrø) ligger i en afstand af ca. 1100 m øst for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,3 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Det er samlet vurderet at depositionen ikke medfører en ændring af tilstanden i søen, og dermed vil der ikke ske en påvirkning af evt. bilag IV arter.

For de øvrige arter gælder at der heller ikke er registreringer i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende kategori 1, 2 og 3 natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder.

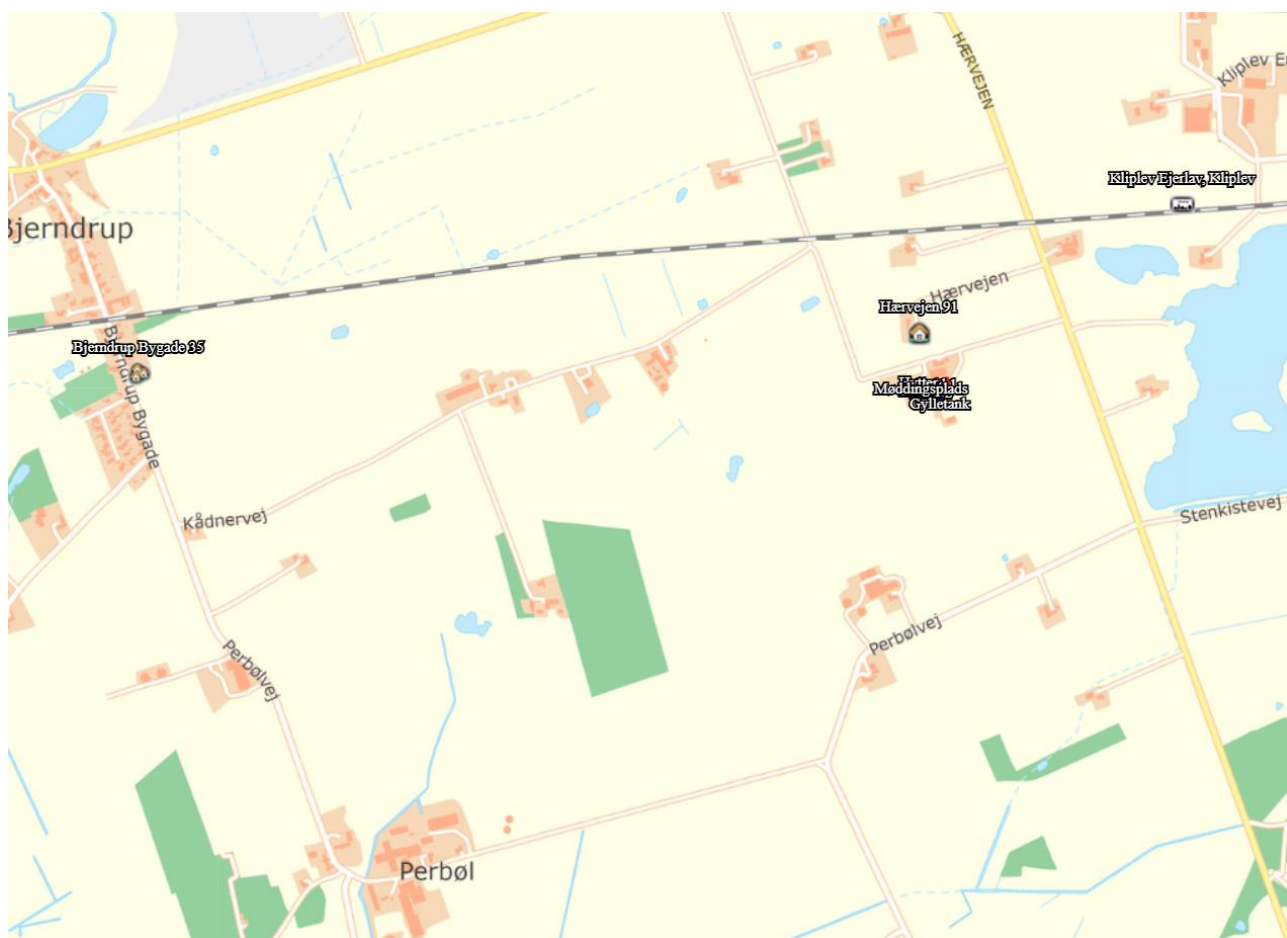
	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	5670	23777	5670	23777
Ansøgt drift	9796	41080	9796	41080
Forskel	4126	17303	4123	17303

Som angivet i tabellen er der stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarelets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Hærvejen 91 (enkelt bolig)	0	FMK	99	145	Ja
Bjerndrup Bygade 35 (samlet bebyggelse)	0	Ny	239	2007	Ja
Kliplev (byzone)	0	Ny	361	787	Ja

Placering af naboer omkring anlægget

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor kumulationsafstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderblanding

- Malkekompresor
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode

Malkning foregår med robotter. Der anvendes frekvensstyret kompressor der er placeret inden døre og vurderes ikke at medføre støjgener.

Blanding af fuldfoder finder sted en gang/døgn og tager ca. 2 timer. Blanding af foder foregår på forpladsen ved ensilagesiloerne, typisk i tidsrummet 6-9.

Alle stalde er naturligt ventileret, og der forekommer således ingen vedvarende støjgener fra ventilationsanlæg.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel ved fodertilberedning, udfodring m.v. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkluder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning, bl.a. er malkekompresor placeret inden døre og dermed afskærmet fra omgivelserne. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgn)	Hele døgn	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgn	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgn	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgn	80

Anvendelse	Tidpunkt	A-vægtet lydtryksniveau	G-vægtet lydtryksniveau
------------	----------	----------------------------	----------------------------

		(10-160 Hz), dB	dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

På ejendommen opsættes ikke projektører eller lignende kraftig udendørs belysning. I stalde med åbne sider vil indendørs staldbelysning kunne ses udefra. Belysningen vil blive sænket i de sene aften- og nattetimer.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det forventes ikke at belysningen på anlægget vil blive ændret i et omfang at det vil påvirke naboerne, og med de hensyn der tages i forhold til lys forventes det ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

I tilfælde af skadedyrsangreb vil der blive iværksat bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Ved konstatering af større fluegener bliver der anvendt fluepapir i staldene.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Der er aftale med privat rottebekæmper.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Blandingen af foder i sig selv vil ikke forårsage væsentlige støvgener.

Kraftfoder blæses ind i fodersiloer, og tilskudsfoder til fuldfoderblanding læsses af i påslag i foderladen.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle og grovfoder megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Fodersiloer er med støvcycloner som begrænser støv til omgivelserne. Aflæsningen af tilskudsfoder foregår inden i foderlade som dermed afskærmer omgivelserne for støv.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

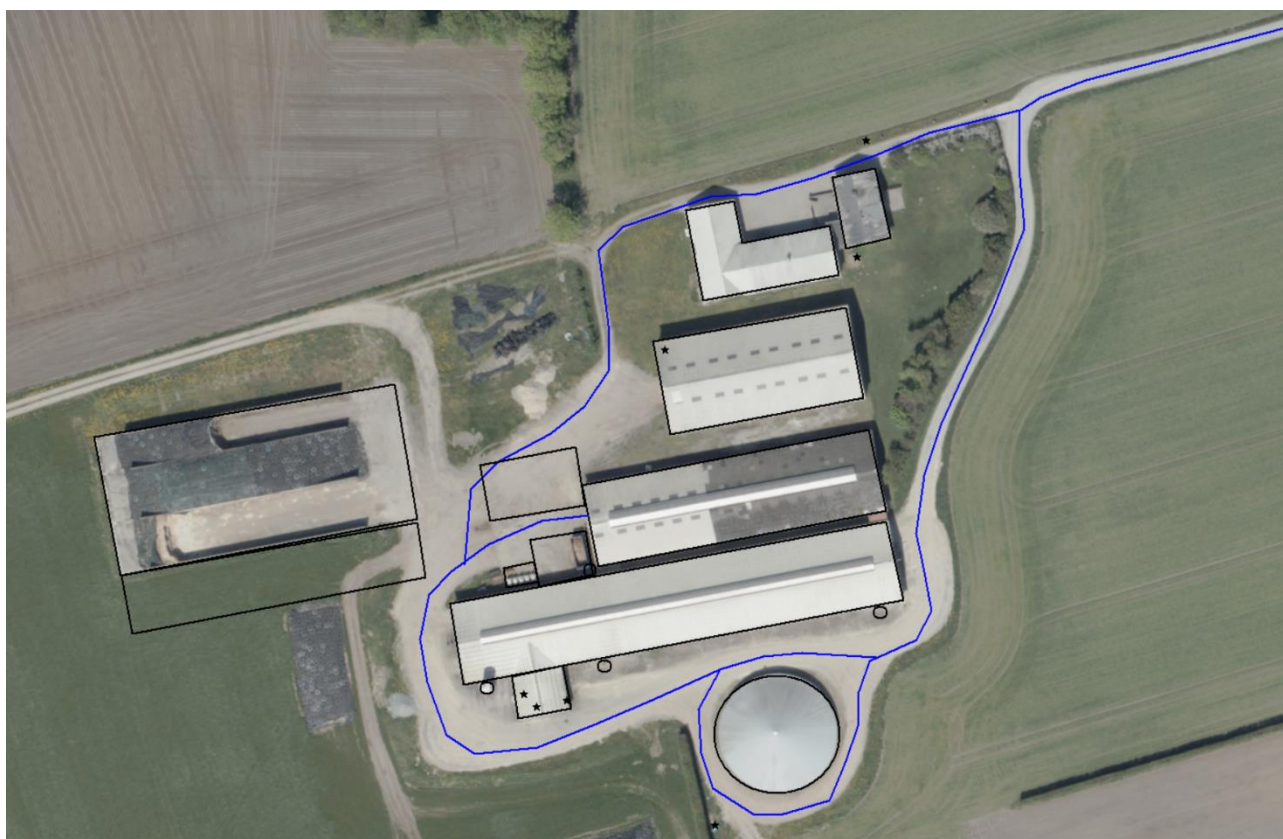
Til og frakørselsveje er anført på situationsplanen

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse Fase 1
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	50	50
Transport ensilage	350	350
Halm	30	30
Transporter dyr	52	52
Afhentning af slagteskøer	26	26
Afhentning af døde dyr	6	6

Udbringning husdyrgødning - gylle	85	85
Biogasanlæg gylle	110	110
Biogasanlæg dybstrøelse	50	50
Mælk	183	183
Affald	26	26
Diesel	6	6
Transporter i alt	974	974

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Hærvejen. Langs med Hærvejen findes andre beboelser, men der er ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens udkørsel. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Interne transportveje

Størstedelen af transporterne er med gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der ingen stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt, der forventes at øge størrelsen af transporterne.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid

foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: *"Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet."*

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækning på gyllebeholderne
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frose marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.

- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årige kontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpepestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet. Alle kemikalier opbevares og anvendes i rum med fast gulv hvorfra evt. spild enten kan opsamles eller afledes til gyllesystem. Rengøringskemikalier opbevares i servicerum.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er ingen opbevaring af pesticider, alt markarbejde foretages med udgangspunkt af maskinstation.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er en olietank på ejendommen. Den er placeret på fast gulv uden afløb i foderlade.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages. Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf.

Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Aabenraa Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentation kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK- kode	ISAG- kode
Kanyler i særlig beholder	Forrum	Egen	Kommunal modtagestation		18.02.02	05.13
Fast affald:						
Tom emballage (papir)	Container	Privat aftale	Godkendt modtageanlæg	100	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Privat aftale	Godkendt modtageanlæg	250	15.01.02	52.00
Tom emballage (pap)	Container	Privat aftale	Godkendt modtageanlæg	150		
Bigbags af PE- plast	Container	Privat aftale	Godkendt modtageanlæg	100	15.01.02	52.00
Lysstofrør og el sparepærer		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart	Container	Kommunal	Godkendt modtageanlæg	500	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Aabenraa Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved gyllebeholderen.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ. Øvrige kemikalier til rengøring mm. opbevares i servicerum på fast gulv.

Pesticider

Der er ingen opbevaring af pesticider, alt sprøjtning foretages af maskinstation.

Oliekemikalier

Der er en olietank på ejendommen. Den er placeret på fast gulv uden afløb i foderlade.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse Fase 1	Afledes til	Rense- foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	700 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

700 m³/år spildevand tilledes gyllesystemet.

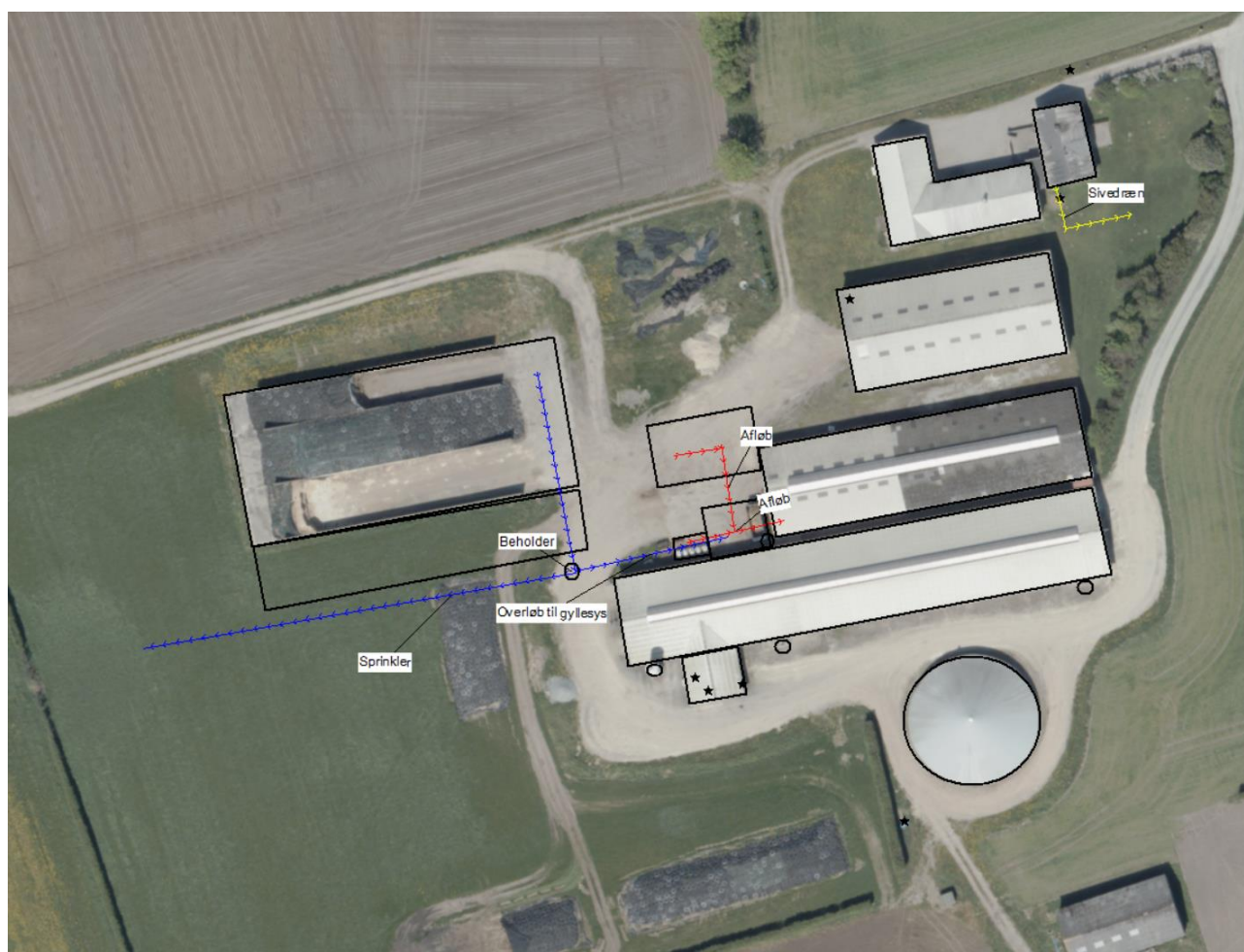
Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllesystemet.

Sanitært spildevand fra stuehus ledes til septiktank.

Tagvandet afledes til nedsivning ved hvert tagnedløb. Der sker ingen ændringer i udledningen af tagvand.

Overfladevandet fra ensilagepladserne samles og afledes til sprinkleranlæg. Sprinkleranlægget består af en opsamlingsbeholder på 20 m³ hvor pumpen er placeret. Fra beholderen pumpes der til sprinkler og i tilfælde af at det regner i forbindelse med frost kan vandet pumpes til gyllesystemet.

Afløbsplan

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt Fase 1
Elforbrug	130.000 kwh	130.000 kwh
Dieselolie	18.000 l	18.000 l

Elforbruget på husdyrbruget går primært til belysning og drift af teknisk udstyr, herunder malkning og nedkøling af mælk.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der, i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget vurderes at være på et rimeligt niveau for en produktion af den ansøgte størrelse. Ældre stalde har et højere energi forbrug sammenlignet med nyere stalde og derfor ligger elforbruget over normforbruget.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4900 m ³	4900 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	700 m ³	700 m ³

Vandforbruget er i nudrift er ud fra aktuelle nuværende forbrug. Der forventes ingen ændringer i vandforbruget.

Bedriften forsynes vand fra offentligt vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget ligger meget tæt på normforbruget og vurderes at være rimeligt.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor og kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes hjemmeblandet fuldfoder. Tilskudsfoder leveres fodersiloer. Der udfodres en gang dagligt.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således løbende foderkontroller, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Aabenraa Kommune Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Affald sorteres i fraktioner og bortskaffes til genanvendelse.
- Deponeringsegnet affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Olietanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Aabenraa Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er ingen ændringer i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	3106	248	3354
Faktisk emission Kg N/år	3106	248	3354
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Appendix 1

Nudrift

Stald 1

Køer og kvier

Sengestald med spalter

9,2 x 48,6 = 447,12

Dybstrøelse

4,1 x 29,4 = 120,5

Kalve

4,1 x 21,3 = 87,3

1,4 x 1,3 x 24 hytter = 43,7

3,3 x 10,4 = 34,3

Ansøgt

Som nudrift plus øvrigt areal op til bruttoareal som dybstrøelsesareal.

Stald 2

Køer og kvier

Sengestald med spalter

12,3 x 78,4 = 964,3 m²

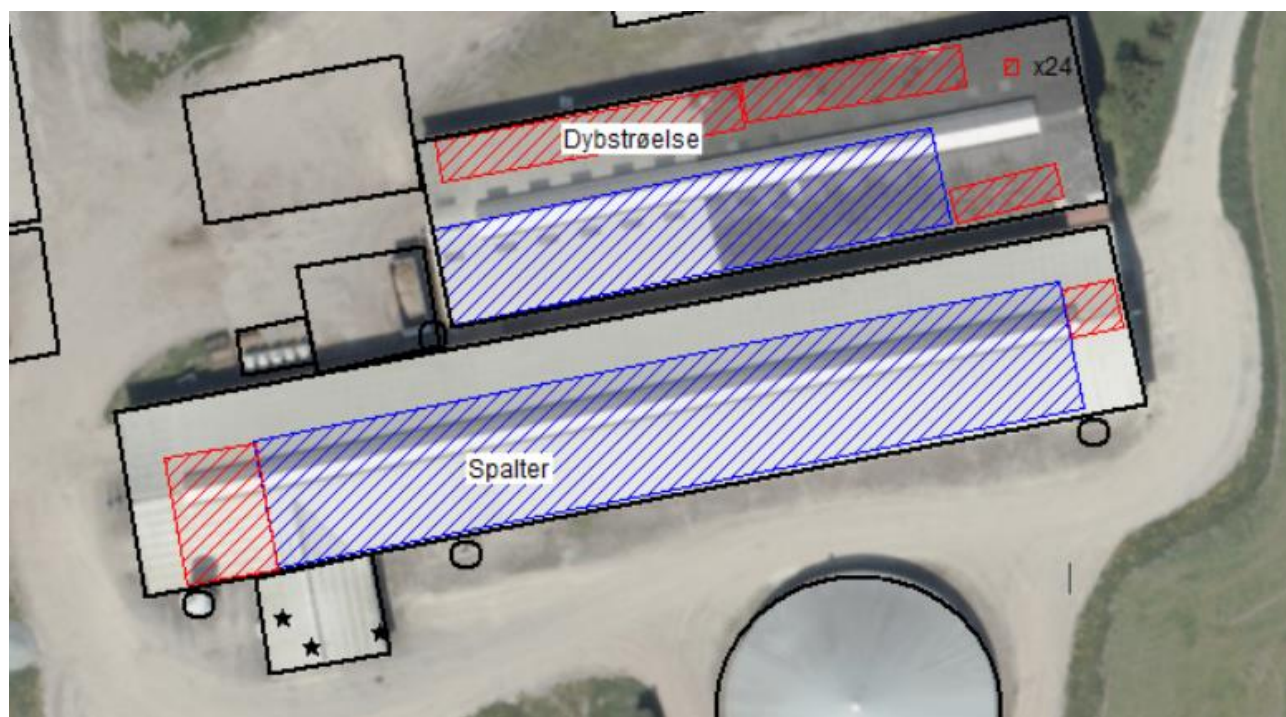
Dybstrøelse

5 x 4,5 = 22,5 m²

12,3 x 8,8 = 108,2 m²

Ansøgt

Som nudrift plus øvrigt areal op til bruttoareal som dybstrøelsesareal.

Skitse af produktionsarealet nudrift